

IDEES I DEBATS

No hi ha més remei que tornar a aplicar el sentit comú a l'economia: una economia més racional que permeti recuperar la confiança dels ciutadans

Destruir o conservar la documentació comptable

JOSEP SOTELO
ECONOMISTA
I MEMBRE DE
FISCALISTES CEC

Quan es fa el tancament comptable de cada exercici econòmic se sol repetir la mateixa pregunta: fins a quin any podem destruir la documentació comptable (factures, extractes, nòmnes, rebuts, llibres auxiliars de comptabilitat, declaracions d'impostos...), així com qualsevol altre suport documental dels apunts comptables? Si bé no ha estat mai fàcil de respondre, les últimes modificacions normatives en l'àmbit tributari han fet créixer la confusió perquè introduïen

un nou límit temporal.

En primer lloc, a efectes estricteament fiscals podríem establir un primer horitzó temporal partint de la prescripció de les infraccions tributàries de quatre anys. Tot i això, ja fa molts anys que al nostre país el delictes fiscal prescriu un any més tard que la infracció tributària de naturalesa administrativa i, per tant, podria convenir de conservar la documentació comptable durant cinc anys, computats des de l'acabament del termini reglamentari per presentar l'autoliquidació de l'impost, per calgués fer ús d'aquesta documentació com a element de defensa en un procés penal seguit contra la societat o els seus administradors, sense perjudici del delictes fiscal agreujat (art. 305 bis del Codi Penal), que no prescriu fins que han passat deu anys des que es va

cometre.

Quant a aquests terminis fiscals, cal recordar que, per exemple, totes aquelles factures o documents acreditatius del preu d'adquisició d'un element de l'actiu fix sotmes a amortització s'hauran de conservar durant tota la seva vida útil i els quatre anys següents, perquè altrament seria molt difícil de provar l'import de la despesa per amortització, així com el seu preu d'adquisició en cas que es vengui. Així mateix, és important recordar que l'article 30 del Codi de Comerç estableix l'obligació de conservar tota la documentació i justificants concrets al negoci durant sis anys a comptar des de l'últim assentament que s'ha fet.

Per tant, obviament qüestions penals, arribaríem a la conclusió que qualsevol empresari diligent ha de conservar tota la documen-

tació relativa al seu negoci durant un termini mínim de sis anys. Ara bé, com a conseqüència del permanent allargament del dret a la compensació de les bases imposables negatives (dels cinc anys inicials fins a l'infinit, actualment), en l'impost sobre societats i del dret a l'aplicació de les deduccions en la quota (dels 5 anys

inicials fins als 18 actuals), el legislador ha introduït instruments legals que permeten a la inspecció de comprovar aquests crèdits fiscals fins i tot més enllà de la data de prescripció del període impositiu en què es van generar i de clarar.

Després d'un període d'abundant jurisprudència, no sempre coincident, la llei 34/2015, de modificació parcial de l'LGTT (en vigor des del 12 d'octubre del 2015), ha pretès introduir més seguretat jurídica per a tots els operadors tributaris. Aquesta norma assenyala que, en termes generals, el dret de la inspecció a comprovar la situació tributària dels contribuents no prescriu mai, llevat del cas de les bases imposables negatives i de les deduccions pendents d'aplicar en la quota de l'impost sobre societats, per a les quals es limita la potestat comprovadora

als deu anys següents al moment que es van generar. Per tant, les empreses hauran de conservar durant deu anys els suports documentals que avalin la magnitud d'aquests crèdits fiscals, perquè altrament la inspecció de tributs podria no acceptar-ne l'aplicació en la liquidació d'un període no prescrit malgrat que el període de la generació sí que ho estigués.

Un cop transcorregut el període de deu anys, l'empresa només estarà obligada a exhibir la liquidació i la comptabilitat, així com

a demostrar que aquesta comptabilitat ha estat dipositada durant aquest termini al Registre Mercantil, cosa que fa dubtar de què hem d'entendre per "exhibició de la comptabilitat". Es refereix als comptes anuals o també als llibres de comptabilitat que només són objecte de legalització davant el Registre Mercantil i no de dipositar? Per què obliga a conservar i exhibir la liquidació de l'impost si la llei General Tributària reconeix expressament el dret de no aportar cap document que ja hagi estat presentat anteriorment?

Finalment, cal advertir que aquests terminis de conservació de la documentació comptable s'han analitzat des d'una perspectiva estrictament fiscal, sense prendre en consideració normes d'altres branques del Dret, com passa per exemple amb els subjectes obligats de la llei de prevenció del blanqueig de capitals, així com l'eventual conveniència de conservar qualsevol document que pugui ser útil per a l'exercici d'un dret.

El dret de la inspecció a comprovar la situació tributària dels contribuents no prescriu mai, llevat d'excepcions concretes"